

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (25). LLIBRES (4). L'EDITORIAL FLUID

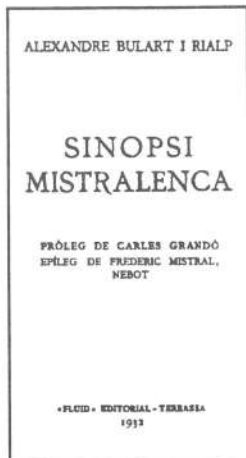
Tant Jaume Aulet a "Literatura terrassenca: Un viarany tortuós" de "100 any d'Art i Cultura" editat l'any 1992 per la Fundació Cultural Caixa de Terrassa, com Jordi Fernandez a "Vindicació" (història de la narrativa terrassenca, a "Mostra de Narradors Terrassencs") editat també l'any passat, ens recordaven una de les escasses iniciatives editorials que hi ha hagut a Terrassa: l'editorial Fluid.

L'editorial Fluid, de breu durada, fou creada l'any 1930 per iniciativa de dues persones, el terrassenc Josep Puig i Arnaus i l'ustrellenc Francesc Puig i Puig (1906-39). Aquest darrer mort als 32 anys a Barcelona a conseqüència de les ferides rebudes en el front de guerra. L'ànima de l'editorial havia estat, però, el seu cosí, Josep Puig i Arnaus (Terrassa 1901-Tolosa de Llenguadoc 1987). A pocs terrassencs els sonarà avui el nom d'aquest ciutadà, molt segur, però que coneixen la seva filla "Nísia", la popular dependentina fins al seu tancament de "l'Àmfora", la llibreria de la Plaça Vella, especialitzada en el llibre català.

Puig Arnaus, persona de profundes conviccions catalanistes, redactor primer de "El Dia", i després de "l'Acció", òrgans de l'Associació Nacionalista i de l'Esquerra Republicana respectivament, fou a més el director i principal col·laborador del butlletí de la Coral Sempre viva La Llanterna i del seu continuador La Gasetta de l'Orfeó". Puig Arnaus va ser també durant els anys de la guerra civil el director, per nomenament de la Generalitat, de la Caixa d'Estalvis de Terrassa, quan aquesta entitat administrativa llavors uns dipòsits de només 19 milions de pesetes. Es diu que l'administració de Puig Arnaus en aquest difícil període fou tant correcta que l'entitat gairebé no va notar els efectes de la guerra. Si repassem la memòria de la Caixa dels anys 1936/1940 comprovem una línia regular de resultats positius que malgrat que no van acompanyats de cap comentari sobre la gestió, ens fa creure que efectivament la Caixa tingué una administració ortodoxa durant la guerra civil.

L'editorial Fluid va publicar en total cinc obres. Les quatre primeres foren impreses per Joan Morral. El

preu de venda era de 3 ptes. per al públic i 2,50 per als subscriptors. La portada incloïa un petit dibuix emmarcat que malgrat no portar signatura, es fàcil conèixer-hi la ploma de Joan Duch.

La primera obra "Rondalles" (1) obra pòstuma de Frederic Mistral (1830-1914), fou editada el 1930 amb ocasió del centenari del naixement del poeta provençal. La traducció al català així com el pròleg a càrrec d'Alfons Maseras.

La segona obra publicada per Fluid el mateix any, fou la novel·la de Joan Duch i Agulló "Els quatre amics" (2). El butlletí núm. 7 ja el vam dedicar a l'obra literària d'aquest pintor i escriptor mort el 1969 d'accident.

La tercera obra publicada per aquesta editorial ja el 1931 fou la novel·la de gènere típic o de tipisme "El Relliscall" (3) d'Alexandre Bulart i Rialp. Bulart, advocat barceloní, catalanista, amic de Puig Arnaus i padrí de la seva filla Nísia havia escrit ja abans d'aquesta novel·la, obres d'assaig, de viatges i adhuc una comèdia. "El Relliscall" havia guanyant el gran premi d'honor de prosa en els Jocs Florals del Roselló l'any 1930.

La quarta obra de Fluid fou "Pau Canyelles, ex-difunt" (4) novel·la de Joaquim Ventalló i Vergés publicada el 1931. Joaquim Ventalló polític catalanista, nonagenari resident avui a Barcelona, pertany a una família de llarga tradició en les lletres i en la política. "Pau Canyelles" fou l'única novel·la que va escriure Joaquim Ventalló. Encarregada per Puig Arnaus i per la correspondència entre autor i editor, que hem tingut ocasió de veure, sabem que l'incompliment reiterat dels terminis de parts de la novel·la, va estar a punt, a mig imprimir, de deixar-la descartada.

La quinta i darrera obra de l'editorial fou el 1932 "Sinopsi Mistralenca" (5) d'Alexandre Bulart. Aquest volum augmentaria el seu preu a 4 ptes. (3 i 1/2) per als subscriptors), canviaria el seu format i no seria imprès per Morral sinó per la Tipografia Emporium de Barcelona. L'obra duu un pròleg de Carles Grandó i un epíleg de Frederic Mistral, nebot del poeta occità. Aquesta darrera obra era desconeguda tant de Jaume Aulet com de Jordi Fernández i no figura per tant en els treballs d'ambdós als quals hem fet referència al principi.

Dels 5 llibres es van fer entre 1 i 10 exemplars en paper japó i entre 10 i 25 en paper fil Guarro.

RAFAEL COMAS

Bibliografia: Maria Coll 1) A-4744(E); 2) A-2630(c); 3) A-1463(E); 4) A-7797(c); 5) A-1464(RR).

Proper butlletí de col·leccions (26). Cromos (2). Ortí Piera i Brugueras (2).